

UDK 632.952:632.911(497.12)=863

UČINKOVITOST FUNGICIDOV TOPAS C, TOPAS 100-EC, SCORE 250 EC IN RIDOMIL MZ V BIOTIČNIH POSKUSIH V NEKAJ ZADNJIH LETIH

Franc Jurša
Tovarna dušika Ruše, Kemija d.o.o. Ruše

IZVLEČEK

V preglednicah so zbrani podatki o učinkovitosti v naslovu navedenih fungicidov na mariborskem območju. Ridomil (plus in MZ) je učinkoval zanesljivo proti peronospori v vinogradih, nekoliko manj pa v trsnicah. Topas 100-EC je bil zelo učinkovit proti pepelasti plesni vinske trte. Topas C in score 250 EC sta odlično učinkovala proti škrlupu. V referatu so dana tudi podrobnejša poročila o uporabi teh fungicidov.

KURZFASSUNG

DIE WIRKSAMKEIT DER FUNGIZIDE TOPAS C, TOPAS 100-EC, SCORE 250 EC UND RIDOMIL MZ IN BIOTISCHEN PRÜFUNGEN IN DEN LETZTEN JAHREN

In den Tabellen sind Angaben über die Wirksamkeit der im Titel genannter Fungizide in dem Gebiet von Maribor zusammengestellt. Ridomil (plus und MZ) wirkte verlässlich gegen Rebenperonospora in den Weingärten, etwas weniger in Rebenpflanzgärten. Topas 100-EC war gegen Echten Rebenmehltau sehr wirksam. Topas C und Score 250 EC wirkten ausgezeichnet gegen Apfelschorf. Im Text sind genauere Angaben über die Anwendung der genannten Fungizide enthalten.

V preglednicah smo zbrali podatke o učinkovitosti fungicidov topas C, topas 100-EC, score 250 EC in ridomil MZ v zadnjih letih. Podatki so iz biotičnih poskusov učinkovitosti omenjenih pripravkov proti nekaterim pomembnim boleznim v sadjarstvu in vinogradništvu, ki so bili doseženi v poskusih oddelka za varstvo rastlin Kmetijskega zavoda Maribor, pod vodstvom prof. dr. S. Vrabla. S prikazanimi podatki želimo potrditi dobro učinkovitost zgoraj omenjenih pri-

pravkov v teh poskusih, kar pa seveda kažejo tudi izkušnje v praktični uporabi. Rezultati so doseženi v nekaj zadnjih letih, kot je razvidno iz razpredelnic, in s tem lahko pričakujemo tudi nadaljnjo učinkovitost v praksi, seveda ob predpostavki smiselne in omejene uporabe sistemskih in kombiniranih fungicidov v eni rastni sezoni oz. v enem letu pri strokovno utemeljeni uporabi, tako da se ne bi prehitro pojavila rezistenca in s tem povezani problemi v pridelavi. V preglednicah ni podatkov o učinkovitosti pripravkov drugih proizvajalcev. Prikazujemo le učinkovitost naših pripravkov glede na kontrolo.

I. Pregled učinkovitosti ridomila MZ in ridomila plus proti peronospori vinske trte (*Peronospora viticola*) po letih:

Leto	Fungicid	Koncent. v %	Popr. stopnja okužbe	Učinkovitost
1989	ridomil MZ	0,25	4,1	95,8
	ridomil plus	0,20	4,9	95,0
	kontrola	-	98,0	-
1990	ridomil MZ	0,25	4,4	95,3
	ridomil plus	0,4	3,6	96,1
	kontrola	-	93,4	-
1991 poskus ni uspel, ker je toča uničila pridelek				
1992 (Program 92)				
antracol 2x	ridomil MZ	0,25	0,5	98,6
ridomil MZ 2x	kontrola	-	35,3	-
b. antracol 2x				
kuprozin 1x				

Kot iz rezultatov izhaja in kot so ugotovitve strokovne skupine, ki je poskuse izvajala, lahko sklepamo in priporočamo uporabo pripravka ridomil proti peronospori vinske trte z zanesljivim delovanjem predvsem v vinogradih, medtem ko kaže v trsnicah nekaj manjšo učinkovitost. Iz rezultatov učinkovitosti ni možno sklepati, da gre za rezistenco. Rezultatov poskusov v vinogradu proti peronospori za leto 1991 ni, zaradi toče, ki je uničila pridelek. V letu 1992 ridomil ni bil preizkušan kot samostojni pripravek, ampak v kombinaciji, kot je iz tabele razvidno in pri takih kombinacijah daje zadovoljive rezultate. Nadalje velja priporočilo uporabe ridomila MZ 2 do 3 krat v eni sezoni.

II. Pregled učinkovitosti topasa 100 EC proti oidiju vinske trte (*Uncinula necator*) po letih:

Leto	Fungicid	Koncent. v %	Popr. stopnja okužbe	Učinkovitost
1991	topas 100 EC	0,025	1,5	97,9
	kontrola	-	71,1	-
1992	topas 100 EC	0,025	0,02	99,9
	kontrola	-	41,6	-

Topas 100 EC je bil v zadnjih dveh letih na Kmetijskem zavodu Maribor preizkušan proti pepelasti plesni (oidiju) na vinski trti in kot rezultati kažejo z zelo veliko učinkovitostjo. Seveda pa je v drugih poizkusih pokazal izredno dobro učinkovitost tudi proti ostalim pepelastim plesnim na drugih rastlinah in ga priporočamo za učinkovito uporabo tudi v vseh rastlinah za katere je registriran.

 III. Pregled učinkovitosti topasa C in score 250 EC proti jablanovemu škrlupu (*Venturia inaequalis*) sorta zlati delišes po letih:

Leto	Fungicid	Koncent. v %	Popr. stopnja okužbe	Učinkovitost
1986	topas C	0,1	-	99,5
1987	topas C	0,1	-	97,2
1988	topas C	0,1	-	95,0
	topas C	0,15	-	99,0
1989	score 250 EC	0,013	0	100,0
	score + captan	0,01 + 0,15	0,1	99,9
	topas C	0,15	1,2	98,5
	kontrola	-	80,1	-
1990	score 250 EC	0,013	0,15	99,8
	score + captan	0,01 + 0,15	0,08	99,8
	kontrola	-	45,8	-
1991	score 250 EC	0,013	0,1	99,7
	score + captan	0,01 + 0,15	0,14	99,6
	kontrola	-	34,3	-
1992				
Presledek 7-10 dni	score 250 EC	0,013	1,3	98,0
Presledek 10-13 dni	score 250 EC	0,013	1,3	98,0
	kontrola	-	64,4	-

Poskusi s topasom C so pokazali, da je priporočljivo uporabljati koncentracijo 0,15 %, pri čemer izhajamo iz porabe vode 1.500 l po ha, kar pa pomeni odmerek 2,25 kg/ha topasa C. Topas C je še naprej zanesljiva kombinacija sistemičnega in kontaktnega fungicida, zelo učinkovitega za zatiranje škrlupa in seveda tudi proti vsem drugim boleznim, za katere je registriran.

Najnovejši poskusi s score 250 EC kažejo, da je izredno učinkovit, tudi pri daljših presledkih in pri sorazmerno močnih okužbah na kontroli. Tudi za score velja, da je pri koncentraciji 0,013 %, poraba vode 1.500 l po ha, kar pa pomeni odmerek 0,2 l na ha.

Za oba pripravka tako topas C kot score 250 EC pa velja nasvet uporabe 2 do 3 krat v sezoni. Oba pripravka v priporočenih koncentracijah zelo dobro zatirata pepelasto plesen jablan in sta seveda tudi oba učinkovita proti drugim boleznim pri drugih rastlinah.